

עירוב בבנין מגורים ומלון

שוע"ר סי' שע

ב בעל הבית שיש לו הרבה בתים בחצרו והשכירן לאחרים או שהשאלים (לזמן בענין שאינו יכול לסלקם תוך הזמן בעל כרחם) הרי הם אוסרים עליו בחצר כאלו היו בתים שלהם עד שיערבו, וכן אסור לטלטל מביתו לבתיהם עד שיערבו.

ואם יש לו בכל אחד מהם דברים שאינם ניטלים בשבת, מחמת איסור שאסור לטלטלם אפילו לצורך גופם או מקומם, כיון שלא סילק עצמו מבתיים אלו מכל וכל, אלא יש לו בהם תפיסת יד, נעשה כאלו דר בהם, ואין הדריס אוסרים עליו, לפי שנעשו כולם כאורחים אצלו. ולפיכך גם הם מותרים להוציא מבתיים לחצר אע"פ שלא נתנו עירוב, כמו שמותרים אורחים שמתארחים בביתו להוציא מביתו לחצר בלי שיערבו עמו. אבל אם אין לו בהם אלא דברים שמותר לטלטל לצורך גופם או מקומם, אין זו חשובה תפיסת יד, כיון שיכול להוציאם משם כשיצטרך להם (או למקומם). ויש אומרים שאם אינן ניטלין מחמת כובדן חשובין תפיסת יד אע"פ שמותרים בטלטול (ויש להחמיר בזה).

ו עיקר דירת האדם היא מקום אכילת פת ולא מקום השינה ולינה, לפיכך אנשי החצר שהיו כולם אוכלים בבית אחד בשבת, אעפ"י שכל אחד אוכל משלו על שלחן בפני עצמו, ויש לכל אחד חדר בפני עצמו בחצר שדר שם כל היום וכל הלילה, אינם צריכים עירוב, מפני שהם כאנשי בית אחד, ואינן אוסרים זה על זה.

ט המתארח בחצר, אפילו נתארח בבית בפני עצמו ואוכל וישן שם בביתו, אם לא נתארח דרך קבע אלא לשלשים יום או פחות, אינו אוסר על בני החצר, והוא והם מותרים לטלטל בחצר, בין מביתו בין מבתיים. ואפילו אם האורחים רבים ובעל הבית אחד כולם טפלים אצלו, ונעשים כאנשי ביתו. אפילו אם הבתים שמתארחים בהם אינם שלו, אלא של נכרים או של ישראלים שאינם דרים שם.

י וכל זה כשיש בעל הבית אחד קבוע בחצר, שאז האורחים שבבתים אחרים שבחצר זו בטלים אצלו, אבל אורחים לבדם ביחד אוסרים זה על זה מיד, אם יש לכל אחד חדר מיוחד לאכילה, ואם יש נכרי דר בחצר צריכים לשכור ממנו רשותו כמו שיתבאר בסי' שפ"ב.

שוע"ר סי' שפב

יד אפילו משכירו ולקטו (שבביתו) שוכרים, אע"פ שהוא מוחה, שכיון שדירת הנכרי אינה אוסרת אלא כדי שלא ילמוד ממעשיו, הקילו בה להיות אפילו שכירו נחשב כמוהו, לפי שלפעמים גם השכיר לא ירצה להשכיר ויצא הישראל משם.

טו אם אין הנכרי רוצה להשכיר, יתקרב לו אחד מבני החצר ויעשה אוהבו, עד שישאל לו הנכרי מקום ברשותו שיהא לו רשות להניח בו שום דבר, ואז אנו רואים כאלו ישראל זה הוא דר אצל הנכרי, אע"פ שעדיין לא הניח אצלו שום דבר רק שקנה ממנו באחד מהדרכים שקרקע נקנה בהם, ונעשה ישראל זה כאלו הוא שכירו או לקטו (שבביתו) ומשכיר שלא מדעתו.

שוע"ר סי' שפד

א נכרי הנכנס לאחד מבתי החצר לשם אכסנאות, אם נכנס שלא ברשות אינו אוסר לעולם, ואם נכנס ברשות שהשכירו או השאלו לו חדר מיוחד לאכילה, אם הוא רגיל לבא אוסר מיד בבואו, ואם אינו רגיל אינו אוסר עד לאחר שלשים יום כמו שנתבאר בסימן ש"ע באכסנאי ישראל.

לקו"ש ח"ט ע' 91

בשעת דער טאטע (בעל ההילולא) איז געווען ביי הרה"ג וכו' ר' חיים בריסקער צו נעמען ביי אים "סמיכה" אויף רבנות, האט אים ר' חיים שטארק פארהערט, און נוסף אויף די שאלות וואס ר' חיים האט אים אליין געפרעגט, האט ער אים אויך מציע געווען ענטפערן אויף אייניגע שאלות וועלכע זיינען דאן פארגעבראכט געווארן פאר ר' חיים'ען. צווישן אנדערע איז אויף געווען א שאלה.

א איד האט געהאט א סוכה אין הויף צוזאמען מיט די אנדערע אידישע שכנים, או מען האט פארגעסן מאכן אן עירוב-חצירות. איז ער קעקומען פרעגן, ואס זאל מען טאן שבת?

ר' חיים האט זיך געווענדעט צום טאטן אז ער זאל פסקינען די שאלה, און דער טאטע האט באלד געענטפערט אז די סוכה אליין איז מערב.

שם בשוה"ג

ראה שו"ע אדה"ז או"ח סש"ע ס"ו. "אנשי החצר שהיו אוכלים בבית א' בשבת . . א"צ עירוב, מפני שהם כאנשי בית א'". יתרה מזה בסוכה שהיא **קבע** וביתו **עראי** (סוכה כח, ב).